

ludným. Bytu žalované v druhém patře, kterého chtěl získati pro sebe, byl by mohl získati jen za podmínek §§ 1—3 zák. o ochr. náj. Žalovaná uvolnila mu tento byt výměnou za jiný, hledíc s majetníkem domu, jenž i pak měl býti dále jejím »domácím«, vyjít po dobrém a důvěřujíc jeho slovům, že je stará nájemnice a jako jedna rodina. A když takto dosáhl svého cíle a dostal bez soudního řízení žalovanou z bytu, požívajícího ochrany, sáhne žalobce k právní konstrukci nového nájmu a domáhá se toho, by žalovaná vyklidila druhý byt bez ohledu na zákon o ochraně nájemníků. Již ta okolnost, že zákon klade vedle sebe nájemníka a podnájemníka, ukazuje na pravý úmysl zákonodárcův. Kdyby byl správný odvolatelův názor, musil by pozbyti ochrany starý podnájemník, jemuž by na př. byl dán jiný pokoj místo dosavadního, a přec dojista nelze tvrditi, že byt se pronajímá novému podnájemníkovi.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Po právní stránce nebyla sporná věc posouzena odvolacím soudem potud nesprávně, pokud i odvolací soud vyřkl podle § 572 c. ř. s., že je soudní výpověď bezúčinná. Ovšem odvolací soud neprávem rozlišuje mezi právně a mezi fakticky novou smlouvou nájemní, ale správně uznává, že se mezi stranami uskutečnila nová smlouva nájemní. Přehlíží jediné, že se tak stalo podle jeho vlastního zjištění za podmínky, že žalovaná zůstane původní starou nájemnicí a že tvoří jaksi jednu rodinu. Tomu nelze rozuměti jinak (§ 914 obč. zák.), než že žalovaná bude používati nového bytu za stejných podmínek, jako starého, za který na dovolatelovo naléhání vyměnila nový byt, tedy že bude také požívati ochrany zákona o ochraně nájemců, jež se vztahovala na její dosavadní byt. Poněvadž tato ochrana, kterou strany smluvně přenesly i na nový byt žalované, dosud nepominula, nemůže se dovolatel domáhati soudní výpovědi zrušení nájemního poměru uskutečněného za této zvláštní ochranné podmínky. Proto nemohlo býti bezdůvodnému dovolání vyhověno.

Čís. 9108.

Směnečný zákon ze dne 13. prosince 1927, čís. 1 sb. z. a n. na rok 1928.

Vyplnění směnky údajem podle § 3 čís. 7 směn. zák. nespádá pod ustanovení § 6 (2) směn. zák., nýbrž náleží k obsahu práva vyplnění blankosměnku náležitostmi § 3 směn. zák.

Pokud nepůsobí nový směnečný zákon zpět. Směnečný závazek rukojemský, který se stal před, kdežto vyplnění směnky ostatními směnečnými náležitostmi až za platnosti nového směnečného zákona, jest platným i bez přídavku stanoveného § 62 směn. zák.

(Rozh. ze dne 8. srpna 1929, Rv I 1259/29.)

Zažalovanou směnku podepsala žalovaná Růžena L-ová v září 1925, ostatní podpisy byly připojeny na směnku v červnu 1928. Proti směnečnému platebnímu příkazu proti Janu M-ovi a Růženě L-ové namítla

žalovaná Růžena L-ová mimo jiné, že směnku podepsala jako ručitelka, nikoliv jako přijatelka, a že měla býti směnka protestována, což se však nestalo. Oba žalovaní pak namítli, že byl domicil připojen na směnku bez ujednání s nimi. Procesní soud první stolice ponechal směnečný platební příkaz proti oběma žalovaným v platnosti a uvedl v onom směru v důvodech: Pokud se týče pak námitky, že žalovaná L-ová podepsala směnku jako rukojmí, nelze k této námitce vzít zřetel, poněvadž, by tato povaha jí byla přiznána, musí podle § 62 sm. zák. vedle podpisu na směnce býti připojeno označení jako rukojmí, což se, jak prokázáno směnkou, u podpisu žalované L-ové nestalo, naopak svědkem Dr. H-em jest prokázáno, že žalovaná směnku podepsala jako přijatelka, což ostatně na závazku směnečném, i kdyby byla ručitelkou, podle § 62, 63 sm. zák. nic by neměnilo a jelikož směnka byla protestována a byla, aniž toho v případě žalovaných bylo potřebí, poněvadž byli přijateli, i presentována, námitka neobstojí. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil a uvedl ku konci důvodů: Ze svědecké výpovědi Dr. H-a vyplývá, že se směnečný závazek Růženy L-ové stal v září 1925, kdežto vyplnění směnky ostatními náležitostmi směnečnými stalo se v roce 1928 v červnu, ovšem již za platnosti nového směnečného zákona. Přes tuto okolnost jest však souditi, že i, kdyby Růžena L-ová byla v roce 1928 podepsala jako směneční rukojmí, byl by její rukojemský závazek i bez přídatku nyní § 62 sm. zák. předepsaného platným. Podle zásady § 5 obč. zák. nutno míti za to, že ani směnečné právní normy nového zákona nepůsobí zpět na konkrétní právní poměry, které nový zákon zastihl a které zásadně zůstávají netknuty. Zůstanou zachována tedy práva nabytá, avšak působí i právní závazky převzaté za působnosti starého směn. řádu. Odchyly od tohoto pravidla by musily býti novým zákonem vysloveny, což se nestalo. Nový zákon směnečný ovšem v § 107 o směnečných úkonech a o prohlášeních stavších se za působnosti starého směnečného řádu mluví a platí podle toho předpisy nového směnečného zákona i o směnečných úkonech a prohlášeních učiněných po účinnosti tohoto zákona při směnkách vystavených před jeho účinností, a směnečné rukojemství jest takovýmto prohlášením. Podle toho platil by podpis Růženy L-ové jako rukojmí v roce 1925 na žalobní směnku přičiněný podle předpisu čl. 81 starého směn. řádu, poněvadž se tak stalo před účinností nového směn. zákona (11. dubna 1928), jak souditi jest z § 107 (3) sm. zákona úsudkem z opaku, to bez ohledu na to, že směnka ve všech podstatných částech byla tehdy ještě nevyplněnou, ježto jest lhostejno, že se směnečný blancoakcept stal směnkou teprve dodatečným vyplněním podstatnými náležitostmi (§ 6 (2) sm. zák.), o kterých, ježto byly připojeny po 10. dubnu 1928, platí ovšem předpisy nového směn. zák. (§ 107 odst. (3) sm. zák.).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Sporná věc posouzena byla v napadeném rozsudku po právní stránce správně. Podle § 6 (2) směnečného zákona ze dne 13. prosince 1927,

čís. 1 sb. z. a n. na rok 1928 není na závalu ani platnosti směnky, ani závaznosti podpisu, že v době podpisu směnky chyběla některá z podstatných náležitostí a teprve později byla doplněna. Jen když se stalo doplnění bezprávně, nebo proti úmluvě, může být namítnuto směnečnému věřiteli jen, byl-li takového doplnění účasten anebo, nabývá směnky, o něm věděl nebo vědět musil. Nic takového ve směnečných námitkách nebylo uplatněno. Naproti tomu bylo zjištěno soudy nižších stolic, že údaj platebního místa byl připojen podle ujednání ze dne 11. září 1925. Právo doplnit blankosměnku podstatnými náležitostmi i s udáním platebního místa podle § 3 čís. 7 směn. zákona jest rozlišovati od udání pravého domicilu s udáním domiciliátem. Podle důvodové zprávy k § 6 (2) směn. zák. nebylo pokládáno za nutné zvláště řešiti otázku dodatečného doplnění domicilu, jelikož i na tyto případy se vystačí s navrženým zněním osnovy i v případě, že bude dodatečně doplněn domicil při směnce, na které již jest údaj platebního místa, nejde o doplnění směnky ve smyslu § 6 (2) a, stalo-li se doplnění nepovolaně, jde o zfalšování směnky. Vyplnění směnky údajem podle § 3 čís. 7 směn. zák. nespadá tedy vůbec pod ustanovení § 6 (2) směn. zák., nýbrž náleží k obsahu práva vyplnit blankosměnku náležitostmi § 3 směn. zák. Bylo zjištěno, že směnečníkům bylo oznámeno doporučeným dopisem ze dne 31. července 1928, že blankosměnka byla vyplněna udáním místa, kde se má platiti, totiž v Praze, a že proti tomu nic nenamítali. Ve sporu ani nebylo tvrzeno, že se ohradili proti placení v Praze. V tomto jejich jednání (opomenutí) projeven byl podle § 863 obč. zák. souhlas, že se má platiti v Praze. Jinak by bylo, kdyby si směnečníci vymínili v ujednání ze dne 11. září 1925, že má být placeno jinde, nikoli v Praze, nebo, kdyby se proti oznámení v dopisu ze dne 31. července 1928 byli ohradili.

Růžena L-ová podepsala blankosměnku podle písemného potvrzení ze dne 11. září 1925 jako směnečná dlužnice a stala se tím podle tehda platného čl. 81 směn. řádu solidární směnečnou dlužnicí se spolužalovaným Janem M-em, za jehož dluh se zaručila. Poněvadž směnečný závazek vzniká směnečným prohlášením dlužníka podpisem na směnce, ať vyplněné nebo blankosměnce, která byla vydána směnečnému věřiteli s tím, že má být doplněna na platnou směnku, správně uznal odvolací soud, že rukojemský závazek Růženy L-ové je platný i bez přídatku nyní v § 62 směn. zákona ustanoveného, a dovolací soud schvaluje i v této příčině důvody napadeného rozsudku, k nimž dovolatele odkazuje.

Čís. 9109.

Ochrana nájemců (zákon ze dne 28. března 1928, čís. 44 sb. z. a n.).

Předpis § 31 čís. 4 zák. vztahuje se i na velké místnosti, sloužící k provozování živnosti.

(Rozh. ze dne 8. srpna 1929, Rv I 1265/29.)

Výpověď žalovanému z nájmu dílny a kanceláře ponechal procesní soud první stolice v platnosti. Odvolací soud na-